

4. Помош во домот

Она што повеќето луѓе го сакаат е да живеат колку што е можно посамостојно во својот сопствен дом додека стареат. Ама понекогаш може да ви треба малку помош околу секојдневните обврски што веќе не можете толку добро да ги завршувате сами.

Кои видови на услуги може да ги добијам?

На располагање имате низа разновидни услуги. Услугите што ги добивате ќе зависат од вашите потреби.

Како се испорачуваат услугите

Во зависност од вашата ситуација, можеби ги исполнувате условите да добивате услуги во вашиот дом или во заедницата што ќе ви овозможат да останете да живеете во сопствениот дом:

- Ако ви треба само мала поддршка, може да помогне Сојузната програма за поддршка во домот (Commonwealth Home Support Programme - CHSP).
- Ако имате посложени потреби, може да ви треба Пакет за нега во домот (Home Care Package).

Сојузна програма за поддршка во домот

Ако сакате да останете да живеете во сопствениот дом, ама ви треба помош околу секојдневните обврски, можеби може да ви биде од корист Сојузната програма за поддршка во домот или CHSP.

Програмата CHSP обезбедува мала поддршка за луѓе на возраст од 65 години и постари (или од 50 години и постари за Абориџини и луѓе од теснецот Торес) на кои им е потребна помош за да останат да живеат самостојно во својот дом.

Таа е наменета за постари луѓе коишто се претежно способни да живеат и да се снаоѓаат сами само со мала помош, и на кои сè уште не им се потребни повисоки степени на нега во домот. За да добиете поддршка во домот може да телефонирате во Контактниот центар на службата My Aged Care, а тие ќе ја разгледаат вашата ситуација и ќе ви помогнат да утврдите што е најдобро за вас.

Некои факти за програмата CHSP:

- таа им дава услуги на повеќе од 500.000 постари луѓе широм цела Австралија

- во најчести услуги спаѓаат помош во домот, социјална поддршка, оброци и превоз
- може да поразговарате со Контактниот центар на службата My Aged Care за вашите барања за поддршка во домот и за вашите индивидуални потреби.

Какви видови на услуги може да добијам?

На располагање имате низа разновидни услуги. Услугите што ги добивате ќе зависат од вашите потреби.

Најчестите услуги се:

- **Помош во домот** – домашни работи како што се чистење, перење алишта и пеглање
- **Лична нега** – помош при капење или туширање, облекување, нега на косата и одење по нужда
- **Медицинска нега** – квалификувана медицинска сестра доаѓа во вашиот дом и може на пример да преврзе рана или да ви даде совети како да го контролирате вршењето нужда
- **Оброци и други услуги за исхрана** – помош околу подготвувањето и јадењето на оброците, достава на оброци, или помош за луѓето со посебни потреби во исхраната
- **Превоз** – им помага на луѓето да се движат наоколу за да пазаруваат или да одат на закажани состаноци
- **Социјална поддршка** – на луѓето им се помага да се однесат да пазаруваат, да завршат работа во банка или да отидат на закажан состанок или на активности за дружење во заедницата
- **Одржување на домот** – поситни општи поправки во вашата куќа или во дворот, на пример, заменување на електрични светилки или заменување на гумичките во славини
- **Приспособувања на домот** – поставување на сигурносни помагала во вашиот дом, како што се аларми, приоди за инвалидска количка и држачи за прикрепување
- **Приспособлива одмена од негата** – пристап до квалитетна одмена од негата за да може вашиот редовен негувател да се одмори.

Што да очекувате?

Ако размислувате да добивате услуги за помош во вашиот дом, ќе треба да размислите за неколку работи, како што се дали ги исполнувате условите и колку ќе ве чинат услугите.

Кој ги исполнува условите за помош во домот?

Ако сакате да добивате услуги од програмата CHSP може едноставно да се јавите во Контактниот центар на службата My Aged Care за да поразговарате кои услуги се најдобри за вас. Така ќе почне испитувањето и оценувањето за тоа каков вид на помош би можела да ви биде потребна. Исто така има и програма за наоѓање на услуги преку интернет што ќе ви помогне да ги најдете услугите на програмата CHSP во вашето локално подрачје.

Во Контактниот центар на службата My Aged Care може да се јавите на **1800 200 422**.

Колку ќе ме чини тоа?

Австралиската влада плаќа за најголемиот дел од негата за постари лица во Австралија. Меѓутоа, при сите услуги за нега за постари лица од вас се очекува да учествувате во трошокот за вашата нега ако можете да си го дозволите тоа. Никогаш нема да ви биде одбиена некоја услуга што ви е потребна затоа што не можете да платите за неа. Ќе треба да преговарате со вашиот давател на услуги за износот што ќе бараат да го платите вие.

Тие износи ќе бидат договорени и утврдени во вашиот договор пред да почнете да добивате какви и да било услуги за нега за постари лица. Тоа е ваш законски договор со вашиот давател на услуги.

Пакети за нега во домот

Ако имате посложени потреби, можеби Пакет за нега во домот е најдобрата работа за вас. Може да добиете услуги слични на оние од програмата CHSP ама, покрај тоа, услугите се усогласени и приспособени за да ги задоволат вашите специфични потреби.

Некои факти за Пакетите за нега во домот:

- има четири степени на пакети што задоволуваат различни потреби
- пред да можете да добиете пакет, потребно е службено да ве оцени член на Тим за оценување на потребите од нега за постари лица (Aged Care Assessment Team – ACAT или ACAS во Викторија).

Какви видови на услуги може да добијам?

- **Лични услуги** – помош при туширање или капење, облекување и движење
- **Услуги за поддршка** – помош околу перење, пеглање, чистење на куќата, одржување на градината, основни поправки во домот, приспособувања на домот поврзани со вашата потреба од нега, како и превоз за да ви се помогне да пазарувате, да појдете на лекар или да присуствувате на активности за дружење
- **Медицинска нега** – болничарска и друга здравствена поддршка, вклучувајќи физикална терапија (вежби, подвижност, сила и рамнотежа), услуги од стручњак за исхрана (оценување на исхраната, совети за храната и хранливоста, промени на начинот на исхрана), како и услуги во врска со слухот и видот.

Што да очекувате

Ако размислувате за тоа да добивате услуги за помош во вашиот дом, ќе треба да размислите за неколку работи, како што се: дали ги исполнувате условите, колку ќе ве чини тоа и како да ги организирате услугите што ви се потребни преку давател на услуги.

Ако сакате да добивате Пакет за нега во домот, ќе треба да ве оцени тим ACAT и да утврди дека ги исполнувате условите.

Оценувањето што го врши тимот ACAT е средба со член на тимот, на пример, лекар, медицинска сестра, социјален работник и/или друг професионален здравствен работник при којашто тие ќе ги оценат вашите потреби од нега и ќе поразговараат со вас за тоа колку добро се снаоѓате во секојдневниот живот. Тие ќе помогнат да се утврди кои се најдобрите услуги за вашите потреби и

колкав степен на нега ви е потребен. Тимот АСАТ ќе ви прати писмо во кое се наведува кои видови на услуги што ги субвенционира државата ви биле одобрени. Тимот исто така може да ве поврзе со организации во вашето локално подрачје што можат да ви ги испорачаат услугите што ви се потребни.

Дознајте повеќе за Пакетите за нега во домот и за тоа што да очекувате.

Што ако нешто ме загрижува?

Ако не сте задоволни од некоја услуга или од организацијата што ви ги дава услугите, имате право да се пожалите или да најдете друга организација, ако има таква на располагање.

Постапката за поднесување поплаки може да се разликува во зависност од програмата или пакетот преку коишто ги добивате вашите услуги.

Поплака може да поднесете директно до Одделот на адресата DSSfeedback@dss.gov.au или ако телефонирате во Програмата за поплаки околу нега за постари лица (Aged Care Complaints Scheme) на 1800 550 552

Служба My Aged Care 1800 200 422

Преведувачка служба (Translating and Interpreting Services - TIS) 131 450